

A szenvedések kertjében

Lekció: Zsid 5,7-9 / Textus: Mt 26,36-46

Gazdagrét 2024. március 28. Nagycsütörtök

Kedves Ünneplő Gyülekezet!

Sokféle kertben járhattunk már életünk során: a csodás schönbrunni kastély kertjétől a Fűvészkertig, a szépséges japán kertektől egy jól gondozott gyümölcsöskertig, sok ámulatba ejtő növényvel, rendezettséggel, szépséggel találkozhattunk. Ez a kert, ahová most lépünk be Jézussal, nem a szépség és az emberi gyönyörűség kertje. Bár az Olajfák hegyeként ismert Gecsemáné kertet Jézus többször is meglátogatta tanítványaival, ez az elvonulás azonban nem a fellélegzésről, hanem a gyötrődésről szól. Az a Jézus, aki a megdicsőülés hegyétől határozott léptekkel jött Jeruzsálem felé, aki olyan ingadozás nélkül szól három ízben is arról, ami reá vár, aki királyi méltósággal jött be Jeruzsálembe, most szomorkodik és gyötrődik.

Meghökkenő az, amibe belépünk. Aki parancsolt az elemeknek, aki elől a halál menekült, most a tanítványai előtt szomorkodik és kéri őket virrasszanak vele. Olyan közel érkezik hozzá a halál, hogy szinte körbe fonja már testét és szívét. Az a teher, amit készül magára venni, felfoghatatlanul súlyos teher volt. Senki sem akar meghalni 33 évesen és legkevésbé akar a kereszt kínjában meghalni. Amikor ebbe a kertbe belépünk, akkor a távolságtartó megfigyelő jelenlétből egyszer csak Isten kegyelméből, megérkezhetünk a csodálattal teli imádatba, ahol „levetett sarukkal szemlélhetjük” saját teste, félelmei ellen harcoló, az Atya akaratára igent mondó, értünk és velünk szenvedő szeretett Jézusunkat. Nézzük meg, hogy hogyan voltak jelen Jézus tanítványai, hogy volt jelen Jézus szenvedésének kertjében és milyen reménységet jelent ez számunkra?

Három tanítványt választ ki Jézus, hogy legyenek mellette halála előtt. Ez a három tanítvány volt ott vele a megdicsőülés hegyén is. Milyen kiváltság, hogy Jézus kiválasztja őket, hogy küzdjenek mellette, érte, vele a halál rettentésével szemben. A történetet jól ismerő, Jézusért aggódó szívünkben egyből megszólalnak a tanítványok felé kérdéseink: „hogy voltak képesek Jézust egyedül hagyni a tusakodásában? Miért nem csináltak három-négy fekvőtámaszt, hogy felfrissítsék magukat? Halászok voltak, annyiszor kellett a tengeren éjszakázni, hogy-hogy nem tudtak ébren maradni, imádkozni érte?”. Vagy lehet, hogy egyből felmentjük őket: „hiszen ők is emberek voltak, az vesse rájuk az első követ, aki nem aludt volna el közülünk!”. Akármilyen gondolatok is kavarnak bennünk a tanítványok kapcsán, az igeszakaszból a következő tényeket olvassuk ki: Jézuson látszott már, hogy nemcsak szomorú, hanem szenved a rá váró események árnyékában és virrasztásra kérte őket. Azt mondta nekik: „Szomorú az én lelkem mindhalálig: maradjatok itt, és virraszatok velem!” A tanítványok még egy órát sem tudtak ébren maradni, hiszen Jézus ezt mondta Péternek: „Nem tudatok egy órát sem virrasztani velem?” Jézus újra felszólította őket virrasztásra és imádságra, de ők újra elaludtak, miután Jézus már nem ébresztette fel őket, hanem újra imádságba vonult. Harmadik visszatérésekor már olyan közel voltak az érte jövő katonák, hogy indulásra hívta őket. Ahelyett, hogy vádolnánk vagy felmentenénk a tanítványokat, egyszerűen csak lássuk meg és mondjuk ki, hogy valószínűleg egyikünk sem tudott volna úgy jelen lenni Jézus mellett, ahogy az elég vagy elégséges lett volna számára. Valljuk be, hogy minden teljesítményünk elégtelen a Megváltó melletti kitartó jelenlétre. Főleg a fájdalmak és szenvedések idején megbukunk az élet iskolájában. Sokunk tapasztalata a nehéz helyzetekben az, hogy sem lelkileg, sem testileg nem tudunk ilyenkor bizalommal Jézus mellett lenni. Hiszen a szív ilyenkor úgy működik, mint az az iránytű, amit egy mágnes közelébe tesznek: megbolondul, összevissza jár, nem találja az

irányt, a helyes tájékozódási pontot. A tanítványok valószínűleg kimerültségük miatt alszanak, hiszen egy igazi lelki hullámvasúton mentek keresztül, ahol a páska vacsoránál Jézus mossa meg a lábukat, ahol Péter tiltakozik ez ellen és ahol kiderül, hogy valaki el fogja árulni Jézust, még pedig közülük egy. Nemcsoda, hogy ki voltak bukva! Az sem csoda, ha fájdalom és szenvedés idején, mi is ki vagyunk bukva! Ha a mi „lelkünk is alvásba merül” a fájdalomtól, egy rossz orvosi lelettől, egy válás megpróbáltatásaitól, egy megoldhatatlannak tűnő konfliktustól, egy munkahelyi feszültségtől. Mi sem tudunk ébren maradni Jézus mellett, mi is elalszunk: akár fájdalomcsillapítókként használt sorozatokkal, sporttal, étkezéssel vagy netán alkohollal – alszunk, sokszor életünk legkritikusabb pontjain nem vagyunk elérhetőek Jézus számára! Milyen érdekes, hogy a tanítványok nem tudtak ott lenni Jézus mellett, de Ő folyamatosan ott volt mellettük! Jézusnak volt most szüksége tanítványai éber, imádkozó, Istenbe kapaszkodó szívére, mégis Ő az, aki meglátogatja őket, Ő az, aki a test erőtlenségéről tanítja őket! Milyen vigasztaló ez nagycsütörtök este! A szenvedések előtűzésében, bár a tanítványok nem tudtak Jézus mellett lenni, Jézus végig ott maradt mellettük, akkor is, amikor nem érezték, amikor nem látták, mert aludtak! Van egy Útkészítő című dicsőítő dal, aminek a végén ezt énekeljük: „akkor is, ha nem látom, ha nem érzem; akkor is, ha nem látom, nem érzem, itt vagy bennem, harcolsz értem!” A mi jelenlétünk ugyanúgy elégtelen a szenvedések, fájdalmak idején, mint a tanítványoké volt Jézus mellett, de Ő akkor is mellettük van és harcol értük, ahogyan mellettünk is ott van és harcol értünk, amikor mi azt a legkevésbé sem érezzük vagy látjuk! Engedjük most, hogy Isten vigasztaló szava, a Lélek által körülölelje kétségbeesett, terhekkel és sötétségekkel küszködő szívünket!

Ha a legtöbb próbálkozásunk kevés és elégtelen ahhoz, hogy Jézus mellett kitartsunk a legkritikusabb időszakban, akkor nézzük meg, hogy mi lehet mégis a reménységünk? Az, hogy Jézus ott maradt a Gecsemáné kertjében, aztán pedig ott maradt a kereszten! Ahonnan mi zsiszerileg menekülünk, Ő ott maradt, hogy soha többé ne kelljen semmilyen fájdalommal és szenvedéssel egyedül szembenézni, egyedül megküzdeni! A Gecsemáné kertjében Ő hordozta el a társas magányt, majd a kereszten a teljes magányt és elhagyatottságot, hogy mi soha többé ne legyünk magunkra hagyva a kilátástalanságban, rettegésben, büntudatban, fájdalomban, halálfélelemben! Amikor azt mondta, hogy „nálam nélkül nem tudtok gyümölcsöt teremni”, akkor az a saját Gecsemáné kertjeinkre is vonatkozik! Torz istenképünk, szívünk bizalmatlansága, bűneink, megtörtségeink miatt nem tudunk gyermeki bizalommal Isten felé fordulni, de Jézus megtette! Ő bízott az Atyában a szenvedése kertjében, kitartó volt imádságában, akkor is, ha végig kellett járnia a szenvedés útját! Mi lehet tehát reménységünk saját szenvedéseinkben és elégtelenségünkben? Az, hogy Jézus kitartott a szenvedésben és mindenáron hitt az Atya jóságában és bízott jó tervében! Márk evangélista azt írja evangéliuma 14. részben, hogy Jézus így kezdi imáját a Gecsemáné kertben: „Abbá Atyám!” Akkor is Apukámnak, Édesapukámnak szólította Istent, amikor nehéz volt bízni, amikor a rettegés határozta meg testét-lelkét, Őhöz fordult! Vagy ahogy egy korábbi képet használtam: akkor is menyeyi Apukáját kereste biztos pontként, amikor a szíve iránytűje a rettegés alatt valószínűleg nem úgy működött ahogy szokott! Úgy megy Atyjához, mint egy kisgyermek az Édesapjához, akinek „akármilyen távolságból is a kezébe lehet ugrani, mert az, el fogja kapni”. Aki előtt ki lehet mondani azt, ami van, bármilyen borzasztóan és rémisztően nehéz: „ha lehetséges múljon el tőlem ez a pohár”. Jézus előtt nem vágyott út a szenvedés, a halál. Hogy lenne az, amikor az eredetileg nem szerepelt az Atya álmai között? Jézus számára nem volt kérdés, hogy mi az Atya akarata, hiszen tudta, hogy azért jött, megmentse az elveszetteket, hogy az, ami a bűnessel megtört szeretet-és bizalmikapcsolat az Atyával, az teljességgel helyreálljon. Számára az volt a kérdés, hogy vajon nincs-e más út, szükség van-e a helyettes áldozat rettenetes poharára? Jézus imádságban egyszerre van jelen a kérés és az elfogadás. Kéri, hogy ne kelljen kiinnia a harag poharát, vagyis ne kelljen kereszthalált halnia. Milyen őszinte, milyen gyönyörűséges bizalom! Tudja, hogy lehetetlen az, amire vágyik, mégis kimondja, mert

ezt érzi legbelül! De nem marad félelmei és érzései uralma alatt, hanem átadja azokat az Atyának, amikor azt mondja: „ne úgy legyen, ahogyan én akarom, hanem amint te”. Megpróbálja Isten akaratának határait, biztos ez lesz-e a megoldás, de nem kíván annak nekimenni, nem kívánja azt áttörni, hanem abban marad. Ahogyan a lekción hallottuk: „Ő testi élete idején könyörgésekkel és esedezésekkel, hangos kiáltással és könnyek között járult az elé, akinek hatalma van arra, hogy kiszabadítsa őt a halálból. És meghallgattatott istenfélelméért.” Bízott az Atyában, ezért mindenáron, minden félelem ellenére Belé kapaszkodott, mert tudta, hogy szereti Őt az Atya, szeretetéből küldte el és mindaz, ami vele történik, az is szeretetét testesíti meg és ki fogja szabadítani Őt a halálból! Jézus visszamegy az Atyához, annak ellenére, hogy nem múlt el a rettenet. Jézus nem zárult be ebbe sötét és borzalmas állapotba, hanem „kifelé fordulva”, az Atyához fordított szívvel maradt jelen! Ő minden nagy csoda előtt elvonult a hegyre az Atya jelenlétét gyakorolni, onnan gyűjtött látást, erőt, hogy egyedül az határozza meg, hogy mit akar az Atya. Ez a mindenáron való ragaszkodás, vak hit, gyermeki bizalom az, amivel ki volt kövezve a szenvedésének útja! És ebben a bizalmi légkörben különleges dolog történik Jézus szívében! Ami emberileg kimunkálhatatlan, az munkálódott ki: teljesen elengedi a maga akaratát. Amikor másodjára borul le imádkozni, már nem kérdezi meg, hogy van-e más út, ami nem a kereszten át vezet, hanem az Atya jelenlétében elfogadja, hogy nem nincs más út és így imádkozik: „Atyám, ha nem távozhat el tőlem ez a pohár, hanem ki kell innom, legyen meg a te akaratod.” Az Atya szívének szeretetére és jóságára nézve tudja Jézus azt mondani, hogy ne az én akaratom legyen meg, hanem a tiéd! Jézus nem saját szívének érzései szerint cselekszik, hanem az istentapasztalata szerint! Atyjához fordul, akivel átélte azt a sok csodás gyógyítást, a természetfeletti csodákat, akinek jelenlétéből parancsolt a halál erőinek, akiről tudta, hogy jó és jót tervez! Tudta, hogy a jelen pillanat akármennyire sötét, fordulhat Atyjához, Ő jelen van és ki fogja vinni a sötétből. Ez a kereszt felé vezető út második nagy győzelmi lépcsője. Az első az volt, amikor a pusztában legyőzte a kísértőt, aki el akarta tántorítani küldetésétől. Ha a saját Gecsemáné kertünk szenvedéseiben nem tudunk bízni Isten jóságában és szeretetében, ha szívünk összezavarodottsága határoz meg, akkor jöhetünk Jézushoz, aki közbenjár értünk, aki nemcsak szembenézett a halállal, hanem feltámadásával le is győzte azt! Ahogyan a Zsidókhoz írt levélben olvassuk „mivel maga is kísértést szenvedett, segíteni tud azokon, akik kísértésbe esnek”. Ő átélte, Ő tudja miben vagyunk! Ő képes Szentlelke által a félelemtől fagyos szívünket átmelegíteni, hiszen tudja mi a félelem, mert annyira rettegett, hogy „verejtéke olyan volt, mint a földre hulló nagy vércseppek” – írja Lukács evangélista. Ő segíteni tud azoknak, akik kísértésbe esnek amikor a szenvedések idején el akarja hitetni az ördög, hogy az Atya távol van, amikor a legrosszabb forgatókönyvet játssza le előttünk, amikor félelem helyett szorongás alatt akar tartani! Aki feltétel nélkül bízott az Atyában, a mi szívünkben is bizalmat tud munkálni! Aki a rettenet idején is újra oda tudott borulni az Atya elé és bele tudott simulni az Atya akaratába, minket is meg tud segíteni, hogy elhiggyük nem vagyunk egyedül és elhiggyük, hogy nem a saját akaratunk a jó, hanem egyedül Istené! Bizhatunk benne, hogy Ő életünk legkritikusabb, legnehezebb pontjain úgy tud mellénk állni, mint, aki maga is mélyen ismeri min meggyünk át és mivel nem menekült el onnan, hanem saját szívénel is jobban bízott az Atya szeretetében, aki átvitte Őt a szenvedésen, a halálon át az életre, ezért bennünket is képes átvinni a szenvedésen, a halálon át az életre! Ő akar hordozni minket, akkor is, ha nem tudjunk meddig tart a nehéz útszakasz, ha nem tudjuk, hogy hova vezet! Jézus azért jött, hogy ezekbe az összetört állapotokba, elhozza úgy az Atya szeretetét, mint az irgalmas samaritanus, aki lehajol az összevert, kifosztott emberhez és bekötözi a sebeit, biztonságos helyre viszi őt, hogy ott gyógyuljon. Jézus azért jött el és azért küldte el Szentlelkét, hogy pont ezekben a sötét állapotokban megtapasztaljuk jelenlétét, erejét, vigasztalását, hordozását! Akár úgy, hogy gyors szabadítást készít onnan, akár úgy, hogy belelép abba és hordoz benne minket!

Adja meg nekünk, azt a kegyelmet, hogy szenvedéseinkben és elégtelenségeinkben elhiggyük, hogy Ő jelen van, harcol értünk és amikor hívjuk Őt, akkor Lelke által Ő közel jön! Elégtelenségeinket kezébe téve, teret engedhetünk annak, hogy Ő elég legyen, hogy Ő erősítse szívünket a tusakodásban, hogy Ő készítsen szabadítást vagy Ő hordozzon szerető karjain a szenvedéseken át! Egy teológus azt mondta: „minden keresztyénnek megvan a maga Gecsemánéja, ahol Jézussal együtt meg kell tanulnia kimondani: 'legyen meg Atyám a te akaratod!'” Öleljük magunkhoz szenvedéseinkben a szenvedő Jézust, hogy Ő mindenre elég legyen nekünk és feltámadásának ereje életet munkáljon bennünk a legnehezebb élethelyzeteinkben is! Legyen így! Ámen!

(Győriné Vincze Krisztina)